

Balɔwa ninɔ Pɔlɔ ukpikilya ndi Baluma Likpɔmuka la mambwa

Balɔwa yi ninɔ Pɔlɔ ukpikilya ndi bakilisito ba Luma nimɔ. Kanogagu ndi iyi kɔ bɛyɔ, mutɔ wagogɔ nɔ ɔpaga ndi Baluma Mongoni Manza, omosa ndi baya kɔ bɛyɔ. Pɔlɔ ukpikilya ndi kyɛ bibi bɛ atɔ. Kinili ɔbikya ndi bɛ, ko ngbingo yi ninɔ ika ndɛkɛ mino kaaga ka Esipanya, abyɛtɔ pisi kɔ bɛyɔ kautumiso mambengi bɛ biki ko pisi ka Kilisito aka. Ʋbikya ndi goni bɛ balumbilyi kyɛ inisoni no pisi yi niyɔ atukilya mino ligandu. Pɔlɔ uwonisilo ka balɔwa yi nimɔ luki li nilɔ a la izangiya kugbɛ ka baya ni Kilisito. Abikya bɛ batɔ basi nibɔ bagya ndi bunyɛ bakinisonigu ndɛkɛ bata na ibiba ko Kunzi. Luki limoti, bakwanana mbiya wanɔ kaukanana no Kunzi pisi kamatikana na Yeso-Kilisito.

Kunzi apɔnaga ndi Pɔlɔ bɛkyɛ iki atutumbwa kabikyaga Mongoni Manza. Pɔlɔ akabikya bɛ Mongoni Manza mi nimɔ, a ngu ko Kunzi ka mutɔ wasi ninɔ abinikyana. Bakakwananigu bata kabikya bɛ mutɔ yi nimɔ a Muyuda ikani kegɔ Muyuda. Bakilisito basi ba mɔɔngoni ko misa ko Kunzi, kegɔ na mutɔ yi ninɔ ak-itogi bɛngeni. Ʋvaga abɛ batɔ bongbingbili, mɔɔngoni bɛyɔ Mɔbiso abikyaga mino bɛ: «Mutɔ wongbingbili ika ndɛkɛ na ɔbili pisi ka baya.» Baluma 1:17.

Polo akabikya goni be okwononi bakilisito basi bukanani, mutu gutugu bemoti aka kamuy-onitogu bengeni, kabisonitogu na mukombu, kakonitogu ngbanga kaki gutugu yigya kaki kiki beyo okwononi mino.

Balawa yi nimu, nino Polo ukpikilya Baluma a wanza kugbe, katukya ka bundeli, Bakilisito batilya ndi binza.

Yigbananaga ya kitabu yi niyi:

Polo akabikyaga Mongoni Manza 1:1-17

Bambanzu basi bo bagya ndi bunye 1:18-3:20

Beyo Kunzi uva ndi mino bomikya-bambanzu kaiko batu bongbingbili 3:21-4:25

Batu ko Kunzi binisanatu ndeke na obili wambiya 5:1-8:39

Kunzi amuyini Izaleli, luki limoti kegu ka bongbinga basi 9:1-11:36

Obili wambiya nino wa sipananiso 12:1-15:13

Niyu Polo osisilya ndi, na yuuso 15:14-16:27

Yuuso

¹ Imi Polo, mugya-ligubo ka Yeso-Kilisito no nakpiki balawa yi nimu. Kunzi emaka ndi kaika atutumbwa, ete di kabikyaga Mongoni Manza kaki.

² Mongoni Manza mi nimo Kunzi awanyaga ndi ndeli aka, pisi ka bogyalandu kaki ka Mobiso Motu.

³⁻⁴ Akanzina ko bulya ko Mikaki, Mombukwono-dosu Yeso-Kilisito nino ifukuta ndi abe mambanzu pisi ka livananza ka ngama Daudi. Luki limoti, wa opupa ndi mino ka

mbuku, Limbengi-Lotu owonisila ndi no ngu be a Miko Kunzi.

⁵ Ko pisi ka Yeso, Kunzi epá iziyo kaika atutumbwa ka ibiba kaki, kauluto bambanzu ba bevananza bayasi kabailya na kagya Mutuu kaki.

⁶ Ma goni kuso ka batu bi nibo, ibunu bi nibo Kunzi amumakaga kaiko batu ka Yeso-Kilisito.

⁷ Nakamukpikilyo ibunu nibo ma ku ka Luma, ibunu basi nibo Kunzi amupa, amumaka kaiko batu kaki botu. Obosu Kunzi na Mombukwondosu Yeso-Kilisito amufukilyi iziyo na maziyo.

Polo akapa kaina kanda Bakilisito ba Luma

⁸ Kambwa wa yasi, namigisyaga Kunzi kami ibiba pisi ka Yeso-Kilisito ko bulya kunu basi, kye mongoni ma baya kunu akomisikono ka obili wasi.

⁹ Kunzi nino nagugubyogo na limbengi limoti kabikyaga Mongoni Manza ko mikaki, akaiba be nakabikya lingunu. Akaiba be nasyege limbengi kunu,

¹⁰ bongbinga basi wa nalumbago mino. Nakakunga Kunzi ambe kapa, eukulyi pisi kaina kamunda.

¹¹ A beyo, na na musasa kugbe kamumina, kye namupi apee nino wa Limbengi-Lotu, iba wikoni bakamaga bingumu ka baya.

¹² Na kugbe, nakapa kamumina kye totumisoni mambengi ka baya.

¹³ Ibunu bomika-mamaaa, nakapa ambe wiboni be nikagatu ndi na mutamanagi nganga bikyoo kaina kamunda, luki limoti kadwe moni na bubwanu pisi kanoukwikonigu. Nakapa ambe ligubo kami abukuti masolo luga kunu

βεγεῖο abukuta ndi mino ka bevananza bayagogo.

¹⁴ Nokwononi kaında ka batu basi iki ka batu ba ibiba ikani ka niḅo ba payaya, iki ka batu ba baluwa ikani ka niḅo bakasumagu.

¹⁵ Kinili, na goni na musasa kobikyogoku Mongoni Manza ku kunu ka niḅo mikaga ka Luma.

Ngu ya Mongoni Manza

¹⁶ Nakegu no suni kabikyaga Mongoni Manza. A beyo, a ngu niyo Kunzi uhukusogo na iyu batu basi niḅo babalyaga, kapunga mbeyi na Bayuda se kuwa niḅo bakegu Bayuda.

¹⁷ A beyo, Mongoni Manza akowonisilo beyo Kunzi uitisogo mino bambanzu kodoku batu bongbingbili ko misa kaki. A pisi ka baya aka, katukya ka mupunganagi na kadwe ka mulibo, madongoni beyo Mobiso abikyaga mino be: «Mutu wongbingbili ika ndeke na obili pisi ka baya.»

Ngbuta ko Kunzi ka batu banyε

¹⁸ Kunzi akowonisilo ngbuta kaki kotukyoku kugu wa lisyε ka banyε basi na yigya yanyε yasi ka bambanzu. Bakpingbaga likpumuka la lungunu pisi ka yigya kabu yanyε yi niyo.

¹⁹ Luki limoti, likpumuka niḅo bambanzu bakwanana kaiba ko bulya ko Kunzi a bingbanganya, kye iyi no umibisa ndi bingbanganya.

20 A beyo, katukya ndi wa aka wa Kunzi agya ndi mino obili, makpamuka nimo kinisonogigu, akai bikya be ngu kaki ya benze na benze na yimibisikoso kaki be a Kunzi, inisanaga bingbanganya ka makpamuka nimo agya ndi. Kinili, bambanzu bakikigu no pisi yi niyo bigbuka mino.

21 Bamibatu Kunzi, luki limoti bakabangagigu na kamigisilyo ibiba beyo okwononi mino. Bamu kabu odonuku biyoyoyo, mambengi kabu ma bungingi otigoloni ko biti.

22 Bibibaga be ba na yimibo, luki limoti ba bongingi.

23 Ka pa yibibiso Kunzi nino kokwogigu, bobibisaga kuwa ibu gbilito payaya nito bambanzu bagya ka likingyosi ka matu wa litombu, ikani la bombu, ikani la banyama ba magu makwanganya, ikani la banyama nibo bolutikonogo wasi.

24 Kinili, Kunzi usa kuwa ndi kagya makpamuka ma musugu kabyenene na musasa ma mambengi kabu, kuwa wa go wa, barunga kagyilyana makpamuka mo suni luga kabu.

25 Bogomosyono lingunu nilo ko Kunzi na likpamuka la kuboboku. Banobibiso na kogugubyo makpamuka nimo Kunzi agya ndi ni bakegu kabibisa iyi Kunzi mombukwana-daki. Iyi nino okwononi na ibiba ka benze na benze! A beyo.

26 Kinili, Kunzi usa ndi ka musasa ma nzuyi nimo mupa suni. Boko kabu banasyenene luga kabu, yigya yi niyo a di na niyo igyonosogo.

27 Mufɔngɔni bɛgɛyɔ, baluku basa kasyɛ na boko, banapa kayungana na kasyɛnɛnɛ luga kabɛ, banagya likpɛmuka lo suni. Kɛwa wa gɔ wa, bakainiso na mukalya nimɔ okwononi na yigya yanyɛ kabɛ.

28 Yeki bakapagu ndi kamiba Kunzi, Kunzi ɛsa ndi ka yimibo kabɛ ya bungingi, kinili bakagya nilo bakakwanigu bi kagya.

29 Babutumɔ na likpɛmuka nilo kegɛ la bungbingbili, bunyɛ, musasa, diya, babutumɔ na imi, banamwɔnɔnɔ luga kabɛ, ipɛmbɛ, kubɔbɔku na banagya nilo aka lo boro. Banabukulyanaga makpɛmuka,

30 banabikyaana makpɛmuka manyɛnyɛ, ba bomuyoniso ko Kunzi, bakegɛ kabangana, batɛ bakibinika na bayibiba, batɛ ba bokoli na batɛ bakugbomiso babukuta kabɛ samɛ.

31 Bakegɛ na yimibo, banabikya makpɛmuka ni bakegɛ kagya, batɛ ba limbengi lapɛ ni bakegɛ no kumbu na batɛ bagɔgɔ.

32 Wikwɛ sɛ, bibatɛ mungimbo ko Kunzi nimɔ akabikya bɛ batɛ nibɔ bigyaga bɛyɔ bokwononi na kukwaku. Gutugu bɛyɔ aka yɔ, bakaidukulogo aka na yigya yi niyɔ, banubailya gɔni nibɔ bagyaga makpɛmuka mi nimɔ.

2

Kunzi akɔtɛ ndɛkɛ ngbanga ka bambanzɛ

1 Iwɛ yi ninɔ wakakɔ ngbanga ka bɛngeni, wakikigu ndɛkɛ no pisi niyɔ wigbuka mino ka mungimbo bɛgɛyɔ, gutugu sɛ piyɛ ni wa wani aka. Kyɛ kika kani wakakɔ ngbanga ka batɛ

bagogo, wanagya bata abe ibu goni, wakaimakya ni iwe mombukwana-daki yi ka mungimbo.

² Tibagatu ambe Kunzi akogo ka lingunu ngbanga ka batu nibo bagyaga inguo ya makpumuka mi nimo.

³ Wakasima be wanyikatu mungimbo ko Kunzi, iwe yi nino wakogo ngbanga ka bengeri ka makpumuka nimo wagyatatu goni iwe?

⁴ Ikani budingi ba bunza ko Kunzi, limbengi kaki linda na limbengi kaki lo kumbu, kudwisogigu iwe limbengi? Wakegu kaiba ambe bunza ko Kunzi bo ukpamy koyikoso yigya?

⁵ Luki limoti, wa na limbengi lapu na nilo kapagu koyikono. Kinili, wakaimakilya ngbuta yidingi niyo ko Kunzi ka lisyenilo owonisila ndeke mino ngbuta kaki na kako ngbanga ka bungbingbili,

⁶ akalya ndeke mutu yikaka-yikaka kabyenene na yigya kaki.

⁷ Kunzi upa ndeke obili wa benze na benze batu nibo bakisaga bongbinga basi kagya bunza na banakisa ibiba, na bibiso pa imoti na obili nino kosyigu ndeke.

⁸ Luki limoti, owonisila ndeke ngbuta kaki, kigigu ndeke no kumbu ka nibo bakamukanagigu, na nibo bamuya kagya lingunu ko Kunzi, banabye pisi ya bunye aka.

⁹ Batu basi nibo bagyaga bunye, kapunga ka Bayuda se kuwa ka batu bi nibo bakegu Bayuda bigyogya ndeke, balya kumbu.

¹⁰ Luki limoti, Kunzi upa ndeke ibiba, bibiso na maziyo basi nibo bagyaga bunza, kapunga ka

Bayuda adwe ka batu bi nibo bakegu Bayuda.

¹¹ A beyo, Kunzi kakogigu mumbanzu na mulili.

¹² Batu basi nibo bagyaga bunye kani bakibigu Mutuu ka Musa, bolumwaga ndeke kani Mutuu mi nimo kugyogysigu. Luki limoti, basi nibo bakagya bunye ni bakaiba Mutuu ka Musa, Kunzi ako ndeke ngbanga kabu kabyenene na Mutuu mi nimo.

¹³ A beyo, kegu asi nibo bukanaga Mutuu bo ba bongbingbili ko misa ko Kunzi, luki limoti, nibo aka bo bagyaga Mutuu mi nimo.

¹⁴ Bevananza bayagogo bakegu ibu na Mutuu ka Musa. Luki limoti, bemoti-bemoti luga kabu bagyaga niyo aka yo Mutuu mi nimo abikyaga. Gutugu beyo bakegu mino na Mutuu mi nimo, bowonisilogo be bibagatu nilo bokwononi kagya.

¹⁵ Bakowonisilo be nilo Mutuu apaga a lakikipiko ka mambengi kabu. Mambengi kabu akaiba likpumuka li nilo, gutugu tamanaga kabu aka usungulyagatu ko ngbingo wagogo, ngbingo wagogo umamalya.

¹⁶ Igyonosa ndeke beyo ka Lisyé nilo Kunzi ako ndeke mino ngbanga wa bodikidi ka bambanzu pisi ka Yeso-Kilisito, kabyenene na Mongoni Manza nimo nakabikyaga.

Bayuda na Mutuu

¹⁷ Se kuwa iwe, wimakaga be wa Muyuda, wigumyaga ka Mutuu ka Musa, wibibaga be wa mutuu ko Kunzi,

¹⁸ wibagatu nilo Kunzi apaga na Mutuu uwon-isiloni kapunaga nilo okwononi,

19 wivaga abe mutũ yi ninũ ukpokyonisogo batũ bo kolobu ya mamomũ na bũngbanganya ka niĩo ba ko bitĩ,

20 muwonisilo ka bõngingi na ka bõmiki bakẽkẽkẽ. A bẽyo, wakaiba binza bẽ Mutũũ uwonisiloni yimibo yasi na lingũũ.

21 ƐƐƐ, iwẽ ninũ wakauwonisilo batũ bagõgõ, ko bulya tino yo wakẽgũ mino kaiwonisilo iwẽ bamombukwana-daki yi? Iwẽ ninũ wakakũwa bẽ wosoni kubakũ, ko bulya tino yo wo mino kaibo?

22 Iwẽ ninũ wakaĩikya bẽ mũmbanzũ kosyonitõgũ na muko ikani mũbũnya bẽngeni, ko bulya tino yo wo mino kagya bẽyo? Iwẽ ninũ hũmũya bokunzi gbalĩ, ko bulya tino yo wo mino kaibo mukumbo ka bandabũ ka bokunzi bi niĩo?

23 Wibibaga bẽ wiba Mutũũ ko Kunzi, luki limoti, waminaga Kunzi payaya ko pisi yibũno Mutũũ kaki.

24 A bẽyo, ikpikaga ka Mõbiso bẽ: «Bevanza bayagõgõ bakatũmbwa lino ko Kunzi ko bulya kunu.»

25 A bẽyo, simũiso ika na izangiya iba wakagya Mutũũ, luki limoti, wakobũno Mutũũ, wika abe mutũ ninũ bakanakugũ.

26 Kika kani mutũ yi ninũ bakanakugũ akagya Mutũũ, Kunzi kaminigũ abe kika kani bakõni ndi?

27 Mutũ ninũ bakanakugũ, luki limoti agyagatũ Mutũũ, akõ ndekẽ ngbanga kakũ, iwẽ ninũ wakobuna Mutũũ, gutugũ kika kani wibagatũ Mutũũ bẽyo bokpiko mino na gutugũ kika kani bukoni ndi aka.

²⁸ A beyo, Muyuda walinganu kegu nino inisaga ka nzuyi aka na kegu nino binaga ipukuli ya simuiso ka nzuyi kaki.

²⁹ Luki limoti, Muyuda walinganu a nino wa ka limbengi, nino bako simuiso ka limbengi kaki, simuiso niso otukyoku pisi ka Limbengi-Lotu, ni kegu pisi ka Mutuu nimo bokpikaga ndi ko mobiso. Muyuda yi nino Kunzi no abibaga, kegu bambanzu.

3

Batu basi ba banye ko misa ko Kunzi

¹ Kaiko se kuwa Muyuda a na izangiya tino? Gutugu simuiso aka a na izangiya tino?

² Izangiya a yidingi ka bopisi bayasi. Kunzi uhukwilyo mbeyi ndi asi Bayuda aka likpumuka kaki.

³ Iki se kuwa? Kika kani bagogo luga kabu bakegu ndi bongbingbili, likpumuka li nilo ayikosatu Kunzi kasa bungbingbili kaki?

⁴ Kigyonosigu, gutugu iki yi aka! A bingbanganya be Kunzi abikyaga likpumuka la lingunu, kika gutugu kani batu basi ba na kuboboku, mufongoni beyo Mobiso ko Kunzi abikya mino be:

«Kunziooo, bumibi be wa wongbingbili ka munzina kaku, gutugu bakusungulya ni ngbanga kogwigu na iwe.»

⁵ Luki limoti, kika kani banye nibo tagyaga owonisilini bingbanganya bungbingbili ko Kunzi, tabikya kuwa buni? Takwananatu

kabikya ambe Kunzi kegū ngbingbili kye atipága azabū? (Nakanzina abe mumbanzu).

⁶ Kigyonosigū, gutugū iki yi aka! Kye kika kani Kunzi kegū ngbingbili, ako ngbanga wa obili liki?

⁷ Luki limoti, kika kani bongō kami akowon-isilo lingunū ko Kunzi bingbanganya na kowon-isilo ibiba kaki, ko bulya iki se kūwa yō bo mino kebisa na ngbanga abe mutū wa bunye?

⁸ Ko bulya iki takabikyigū mino be: «Togyini bunye iba bunza ipupisi mino?» Batū bagogo, ka lingunū, bakebukulyaga likpamuka, banabikya be imi nō nanzinaga beyo. Batū bi nibo, Kunzi ubisatū ndeke na ngbanga na bokwononi beyo.

⁹ Iki se kūwa? Ibusu Bayuda, tukitogi bengenī na iki? Haaa, gutugū no luki limoti aka! Nowon-isilini bi ambe batū basi, kapunga ka Bayuda adwe ka batū nibo bakegū Bayuda ba basi asi ka bunye aka.

¹⁰ A mudōngoni beyo Mobiso ko Kunzi abikya mino be:

«Kegū na mutū wa bungbingbili gutugū bemoti aka.

¹¹ Kegū gutugū na mutū bemoti ninō mutombisyo likpamuka,

kegū gutugū na mutū bemoti aka ninō akakisa Kunzi.

¹² Batū basi bapilyoni Kunzi mugōngū, basi bobungogoni.

Kegū na mutū bemoti ninō akagya likpamuka lanza, gutugū bemoti aka.

¹³ Muyū kabū a abe mbuku niyō ikaga bikpo, masasū kabū a ninō ma kuboboku,

mūnzina nimo opupaga ka nokū kabu a abe
lingangi la nzuka,

14 nokū kabu a itumo na mogbongoni na
mūnzina manyenyē.

15 Magu kabu a bipoli-poli kaina kaugbukū-
misyo bambanzu,

16 basaga pa yiputikana na kumbu ka bapa
bayasi nibayo bakitanaga mino,

17 bakibigu ibu pisi ya maziyo.

18 Bagegu ibu na kubangaku ko Kunzi gutugu iki
yi aka.»

19 Wina se, tibagatu ambe masi nimo Mutuu
abikyaga, abikyaga ko bulya ka nibo ba kusili
wa Mutuu. Kuwa wa go wa, kigungu na
mutu bemoti nino akwanana koukwa munoku
kaikisilya bungbingbili kaki, iba batu basi ba
obili bogulyi ka mukombu ko Kunzi.

20 Kinili, kegū na mumbanzu gutugu bemoti
nino inisana ndeke na bungbingbili ko misa ko
Kunzi ko bulya yigya Mutuu. A beyo, Mutuu
amibisaga imu mumbanzu bunye kaki aka.

Baya aitisogo mumbanzu ngbigbili ko misa ko Kunzi

21 Luki limoti mbiya wanu, Kunzi owonisiloni
kuwa beyo atiitisaga mino bongbingbili ko misa
kaki kani kegū pisi kagya Mutuu. Bakitabu baya
Mutuu na nibayo ka bogyalandu obikyoni ndi
likpamuka li nilo be:

22 Kunzi uitisaga bambanzu kaiko bongbingbili
ko misa kaki pisi kabailya Yeso-Kilisito. Agyaga
beyo ka batu basi nibo babailyaga, kye
yigbananaga kegū bata luga kabu,

²³ basi bogyoni bunye, bazanga kuwa ibiba ko Kunzi.

²⁴ Luki limoti, Kunzi pisi ka iziyo kaki, uitisoni bambanzu ngbingbili ko misa kaki pisi ka Yeso-Kilisito nino ukulaga ka bunye bi nibo.

²⁵ Kunzi apa ndi abe apee, kye pisi ka kukwaku kaki, bambanzu bi nibo babailya dinisoni na mupilya. Kunzi agya ndi beyo kowonisilo bungbingbili kaki. Ka bundeli ndi, ko bulya limbengi linda kaki, kupagu ndi bambanzu azabu ko bulya bunye kabu.

²⁶ Luki limoti, mbiya yi nima, akowonisilo bungbingbili kaki kye iki wongbingbili na kauikoso basi nibo babailya Yeso kaiko batu bo ngbingbili.

²⁷ Yeki a beyo, pisi ya kibiba a tu bata? Haaa, gutugu iki yi aka! Ko bulya iki? Ko bulyo yigya Mutuu? Haaa. Luki limoti, ko bulya baya.

²⁸ A beyo, takaiba ambe mumbanzu kiitagigu wongbingbili ko misa ko Kunzi ko pisi yigya Mutuu, luki limoti ko bulya baya.

²⁹ Kunzi a se kuwa Kunzi ka Bayuda aka? Kegu goni Kunzi ka bevananza bayagogo? A beyo, a goni Kunzi ka bevananza bayagogo,

³⁰ kye Kunzi a bemoti aka, uitiso ndeke batu basi bongbingbili ko misa kaki pisi ka baya aka, iki Muyuda abe kegu Muyuda.

³¹ Yeki a beyo, toyopisaga se kuwa Mutuu ko bulya baya? Haaa, luki limoti, tokwononi kapu ibiba ka Mutuu.

4

Likingyosi ka Abalahamu

1 Tabikyí se kúwa búni ko bulya ka titosu beyo ka Abalahamú? Iki yo inisana ndi na iyu?

2 Kika ndi ni Kunzi aitisa ndi Abalahamú ngbingbili pisi ka yigya kaki, Abalahamú akwananatú ndi kaibiba. Luki limoti, kakananigú kaibiba ko misa ko Kunzi.

3 A beyo, Mobiso ko Kunzi abikyaga be: «Abalahamú abalya ndi Kunzi, kinili Kunzi ava ndi abe mutú wongbingbili ko bulya baya kaki.»

4 Múgya-ligubo inisanagatu na mukalya kaki, mukalya mi nimo kegú abe luki nilo bapága ka iziyo, luki limoti a nilo okwononi be bapító aka.

5 Wina se, mutú yi nino kagyagigú ligubo, luki limoti, abailya Kunzi nino aitisogo mutú wanyé kaiko wongbingbili, Kunzi aitisagatu mutú yi nino mutú wongbingbili pisi ka baya kaki.

6 A begye ngama Daudi anzina ndi mino ko bulya búnta ka mutú nino Kunzi avaga abe mutú wongbingbili kani kondigú yigya kaki be:

7 «Igyagya ka batú nibo Kunzi upilyaga yigya yanyé kabú,
olimaga búnyé kabú!

8 Igyagya ka mutú nino Mombukwono-dosu katangagigú bata búnyé kaki.»

9 Igyagya yi niyo a asi ko bulya ka batú bi nibo aka bo bukó, ikani a tu goni ka nibo bakukogu? A beyo, tobikyí bi ambe: «Kunzi ava ndi Abalahamú abe mutú wongbingbili ko bulya baya kaki.»

10 Likpamuka li nilo igyonosa ndi ngbingo tino? A ndi kambwa wa simuiso ka Abalahamú

ikani kumbuso yi? A ndi kambwa, kegũ kumbuso yi.

¹¹ Bako ndi Abalahamu kumbuso, simũiso kaki a ndi abe likingyosi: likingyosi li nĩlo a ndi kowonisilo ße Kunzi ava ndi abe mutũ wongbingbili ko bulya baya kaki kani ßakanakugũ gũtũgũ. Kinili, Abalahamu iita kuwa abaki batũ ßasi nĩbo ßabayaga kani ßakanakugũ. Batũ bi nĩbo, Kunzi uvaga abe batũ bongbingbili.

¹² A goni abaki batũ nĩbo ßũko, kegũ nĩbo ßigũmya asi ka simũiso aka, luki limoti nĩbo ßabyege likingyosi ka obosu ßeyo ka Abalahamu. Iyi abaya ndi kani ßakanakugũ.

Agũme ko Kunzi a ka batũ ßasi nĩbo ßabaya

¹³ Kunzi apá ndi Abalahamu na livanza kaki agũme ße iũ ßo ßalya ndeke oĩli. Kunzi kapágu ndi Abalahamu agũme yi nĩno kye agya ndi Mutũũ, luki limoti a kye Kunzi amina ndi mutũ wongbingbili ko bulya baya kaki.

¹⁴ A ßeyo, kika kani batũ nĩbo ßagyaga Mutũũ aka ßo ßakwanana kaiko na makũmũka nĩno ßawanyaga ndi, baya iko neki ndi payaya, agũme ko Kunzi kikigũ neki ndi na izangiya ßegeyo.

¹⁵ A ßeyo, Mutũũ alikyaga ngũta ko Kunzi. Luki limoti, Mutũũ kiki, ßakobunigũ ßegeyo.

¹⁶ Kinili agũme ipá ndi ko bulya baya ße kye iki apeepe wa iziyõ nĩno Kunzi apá. Na goni iki mũkwanana ka ßevanza ka Abalahamu ßayasi, kegũ asi ka nĩbo ßagyaga Mutũũ aka, luki

limoti a goni ka nibo babayaga beyo Abalahamu nino obosu basi abaya ndi mino.

¹⁷ A mufongoni begoyo Mobiso Motu abikya mino be: «Nuitisoni abaki bevananza bayidingi.» A obosu kambwa ko Kunzi nino abaya ndi. A Kunzi nino obililisaga bamanda, agya nilo kanigyonosigu ndi.

¹⁸ Abalahamu a ndi na mutamanagi kainisoniso na nilo kakwananigu ndi bata kaiko na mutamanagi mi. Abaya ndi, iita kuwa ndi «abaki bevananza bayidingi» mufongoni beyo Kunzi abikya ndi mino be: «Livananza kaku ika ndeke lidingi.»

¹⁹ A kuwa ndi na byanga buwobi kadwe miya yimoti. Baya kaki kadikagagu ndi gutugu beyo a ndi mino kaina be nzuyi kaki a kuwa yakupo. A ndi goni kaina be Sala kakwananigu ndi bata kabukuta.

²⁰ Kasananagu ndi na baya kaki. Kegu ndi na botumo ka agume nino Kunzi apa ndi. Luki limoti, baya yi niyo apa ndi ngu, abibisa ndi Kunzi.

²¹ A ndi kaiba binza-binza be Kunzi a goni no ngu yasi kotulyoso nilo awanyaga ndi.

²² Kinili, Kunzi amina ndi be a mutu wongbingbili.

²³ Luki limoti, likpumuka nilo be «Kunzi amina ndi be a mutu wongbingbili» kikipikagagu ndi ko bulya kaki mukaka aka.

²⁴ Ikpikaga ndi goni ko bulya kusu yi nibo tokwononi kaiko batu bongbingbili, ifusu nibo

tabaya Kunzi ninɔ apupisa ndi Mombukwondosu Yeso ka mbukɔ.

²⁵ Kunzi asuta ndi ka kukwakɔ ko bulya bunye kusu, apupisa ndi ka mbukɔ kye tiki bongbingbili.

5

Yukanana kusu no Kunzi pisi ka Yeso

¹ Kinili, tiitoni bongbingbili ko misa ko Kunzi pisi ka baya kusu. Mbiya wanɔ, ta kɔwa na maziyo pa imoti no Kunzi pisi ka Mombukwondosu Yeso-Kilisito.

² Tinsana na bunza bi niɔo pisi kɔ kaki na ko pisi ya baya. Ta kɔwa mbiya wanɔ bakisulyo ka bunza bi niɔo. Ta na magyagya ko bulya mutamanagi mi nimo ta na imu kaiko ka ibiba ko Kunzi.

³ Na bata, togwaga magyagya gutugu kani takaigyogyiso aka, kye tibagatu ambe igyogyiso apaga limbengi linda,

⁴ limbengi linda apaga kibyo, kibyo apaga mutamanagi.

⁵ Mutamanagi mi nimo katisagigu kayitambya payaya. A beyo, Kunzi otumisoni mambengi kusu na sipananiɔo kaki pisi ka Limbengi-Lotu nilo atipa.

⁶ A beyo, ko ngbingo yi ninɔ takegu ndi mino ibusu no ngu, Kilisito ukwilyaga ndi batɔ bunye ko ngbingo yi ninɔ Kunzi abisa ndi.

⁷ A yapupu kakwilyogo mutɔ wongbingbili. Yagogo, mumbanzɔ akwananatu kaiko wakitulya kakwilyogo mutɔ wanza.

⁸ Luki limoti, Kunzi atiwonisila bingbanganya beyo atipaga mino kugbe: Kilisito atikwilyaga mbeyi ndi kani ta asi batu banye aka.

⁹ Pisi ka kukwaku kaki, tinisononi bongbingbili ko misa ko Kunzi, akowonisila be atihukusaga ndeke ka ngbata ko Kunzi.

¹⁰ Ta ndi bomuyoniso ko Kunzi, luki limoti atipá kúwa ndi yúkanana na iyi pisi ka kukwaku ko Mikaki. Yeki tinisononi na yúkanana na iyi, tahukaga kúwa ndeke pisi ka obili ko Mikaki.

¹¹ Kegu asi niyo aka yo, togwaga magyagya ko Kunzi ko bulya ka Mombukwono-dosu Yeso-Kilisito nino atihukulya pisi mbiya wanu kaukanana no Kunzi.

Adamu na Kilisito

¹² Banye ogulya ndi ka obili ko bulya ka mutu bemoti, banye bi nibo ogulyisoku kúwa ndi kukwaku. Kinili, kukwaku kwi nikwo udfagba kúwa batu basi kye batu basi bogyoni banye.

¹³ A beyo, kambwa wa Mutuu, banye a kúwa ndi ka obili aka. Luki limoti, yeki Mutuu kegu mbeyi ndi imu, Kunzi kandagigu ndi goni bulyo banye.

¹⁴ Luki limoti, katukya ko ngbingo ka Adamu kadwe ka nino ka Musa, kukwaku a ndi kugu ka batu basi, gutugu nibo aka bo bakagyagu ndi banye abe Adamu nino obuna ndi Mutuu ko Kunzi.

Adamu a ndi likingyosi ka mutu yi nino a ndi kodoku.

¹⁵ Luki limoti, banye ka Adamu kegu mudongoni na aperse nino Kunzi apa ndi ka iziyo. A beyo, batu budingi bolumwaga ndi ko

bulya bunye ka mutɔ bɛmoti, luki limoti iziyo ko Kunzi a yidingi kugbe na aɛɛɛ ninɔ apá ndi ka iziyo ka batɔ budingi, pisi ka mutɔ bɛmoti ninɔ ina ɛɛ Yeso-Kilisito.

¹⁶ Masolo ma aɛɛɛ ninɔ Kunzi apá a di na bunye ka mutɔ bɛmoti. A ɛɛyo, ngbanga ninɔ ogwa ndi na mutɔ bɛmoti apá kɔwa mungimbo. Luki limoti, nilo Kunzi apá ka iziyo kumbusa wa bunye budingi ka bambanzu lo uitiso bongbingbili ko misa kaki.

¹⁷ A ɛɛyo, kika kani kukwaku inisana ndi no ngu a ko bulya bunye ka mutɔ bɛmoti, a ko bulya ka mutɔ bɛmoti yi ninɔ. Luki limoti, bambanzu binisononi kɔwa na mukumbo mudingi kugbe pisi ka Yeso-Kilisito iyi mukaka. Batɔ basi nibo Kunzi apá iziyo yidingi, uitiso bongbingbili, bika ndeke na obili, balya ndeke bungama pisi ka mutɔ bɛmoti yi ninɔ, Yeso-Kilisito.

¹⁸ Kinili, bunye ka mutɔ bɛmoti amakya ndi batɔ basi ka mungimbo. A mɔɔngoni ɛɛɛyo yigya ya bungbingbili ka mutɔ bɛmoti ukulaga ndi mino batɔ basi ka mungimbo, apá obili.

¹⁹ A ɛɛyo, ko bulya mu mapu ka mutɔ bɛmoti, ambaza mudingi ka bambanzu ogulya ndi ka bunye. A ɛɛɛyo, pisi ka mutɔ bɛmoti ninɔ amukana ndi Kunzi, ambaza mudingi ka bambanzu iita ndi wongbingbili ko misa ko Kunzi.

²⁰ Niyo Mutuu odoku, bunye obwo. Luki limoti, ku bunye obwo mino, iziyo ko Kunzi obwo kɔwa bata iyu kugbe goni.

²¹ Kinili, ɛɛɛyo bunye owonisila ndi mino ngu kaki pisi ka kukwaku, a ɛɛɛyo iziyo ko Kunzi

owonisila ndi mino ngu kaki pisi ka bungbingbili katiguliso ka ᅇbili wa benzε na benzε, pisi ka Mombukwono-dosu beyo ka Yeso-Kilisito.

6

Kokwo ka nilo ondi bunye na kaiko na ᅇbili pa imoti na Kilisito

¹ Tabikya se kᅇwa buni? Tokwononi kaidukulogo kagya bunye bisεle-sεle be kye iziyo ko Kunzi isisilogi kobwo?

² Haaa, gutugᅇ iki yi aka! ka nilo ondi bunye, ta kᅇwa ibusu abε bamanda, takwanana bata kaidukulogo kaiko ka bunye liki?

³ Makibigᅇ ambe pisi ka ibatiso, tamatikana na Yeso-Kilisito na goni ko pisi yi niyo, tamatikana na ibᅇ ka kukwakᅇ kaki?

⁴ Beyo, pisi ka ibatiso, batilumboni pa imoti na ibᅇ kye tamatikani na ibᅇ ka kukwakᅇ kaki, iba beyo Kilisito opupa ndi mino ka mbukᅇ pisi ko ngu ya ibiba ka Baba, ibusu tiki kᅇwa na ᅇbili wambiya.

⁵ A beyo, tomotikononi na ibᅇ pisi ka kukwakᅇ beyo okwa ndi mino. Kᅇwa wa go wa, tamatikana ndεke goni na ibᅇ beyo ko pisi yipupa ka mbukᅇ.

⁶ Takaiba binza ambe babongilogoni ndi ᅇbili nino kusu wandeli pa imoti na Kilisito ka masalaba, kye nzayi kusu ya bunye okwi, iba takikonitogᅇ bata bosunzu ba bunye.

⁷ A beyo, mambanzᅇ kokwo, iba okulikonogini ka bunye.

⁸ Kika kani tokwoni pa imoti na Kilisito, ta na baya ambe tika ndεke pa imoti na ibᅇ goni.

⁹ A beyo, takaiba binza ambe wa aka wa Kilisito opupa ndi mino ka mbuku, kokwigu ndeke bata: kukwaku kandungulyagigu ndeke bata.

¹⁰ Ka nilo ondi bunye, okwa ndi ka nganga imoti aka, luki limoti, a kuwa na obili mbiya wanu ko bulya ko Kunzi.

¹¹ Kuwa goni, ibunu wivoni abe makika samanda ka nilo ondi bunye, abe obili kunu a ko bulya ko Kunzi pisi ka matikana kunu na Yeso-Kilisito.

¹² Mbiya wanu, bunye kondungulyogonitogu bata nzayi niyo kunu ya litombu yo bekye wikoni kagya musasa mi.

¹³ Makosonitogu bata pa ya nzayi kunu gutugu yimoti aka kogugubyo bunye abe pisi yigya likramaka nilo kegu lo ngbingbili. Luki limoti, wiponi ibunu samombukwana-donu bi ko Kunzi abe batu nibo bozuzukoku ka kukwaku. Wiponi nzayi kunu yasi kagugubyo Kunzi abe pisi yigya likramaka lo ngbingbili.

¹⁴ A beyo, bunye kamundungulyagigu bata kye makegu bata kusili wa Mutuu, luki limoti, ma kuwa kusili wa iziyo ko Kunzi.

Bosunzu ba bungbingbili

¹⁵ Iki se kuwa bata? Tagyi bunye kye ta kegu bata kusili wa Mutuu, luki limoti kye ta kuwa kusili wa iziyo ko Kunzi? Haaa, gutugu iki yi aka!

¹⁶ Makaiba binza ambe makipa ka ligubo ka mutu wagogo pisi kagya Mutuu kaki, miita kuwa bosunzu ka mombukwono-donu yi nino makagya Mutuu kaki no. Ikani mika bosunzu

ba bunye nibo atikaga ka kukwaku, ikani mika kamukana Kunzi nino atikaga ka obili wongbingbili.

¹⁷ Kunzi avi ibiba! Ma ndi ka bundeli bosunzu ba bunye. Luki limoti, mbiya wanu, ma kawa kagya na limbengi limoti muwonisilo nimo bamupá ndi.

¹⁸ Mokulikonogoni ndi ka bunye, miita kawa bosunzu ba bungbingbili.

¹⁹ Nakanzina abe mumbanzu ko bulya nzayi ya buru niyo mibukuta noya. A beyo, kambwa, ma ndi kani mipini basi abe bosunzu kagya likrumaka la musugu, na nilo lanye kadiiso Kunzi. Mbiya wanu, a mudongoni begayo, wiponi kawa basi abe bosunzu kogugubyo bungbingbili iba obili kunu iki bitu.

²⁰ Ngbingo yi nino ma ndi mino bosunzu ba bunye, bungbingbili kegu ndi no ngu kugu kunu.

²¹ Minisana ndi na izangiya tino kagya makrumaka nimo mo mino no suni mbiya wanu? A beyo, mulibo ma yigya yi niyo ni kukwaku!

²² Luki limoti, mbiya wanu, mokulikonogoni ka bunye, ma kawa bosunzu ko Kunzi. Ma kawa na izangiya kye a kawa kabubiso obili kunu, na ka mulibo, minisana ndeke na obili wa benze na benze.

²³ A beyo, mukalya ma bunye ni kukwaku. Luki limoti, nilo Kunzi apaga ka iziyo ni obili wa benze na benze pisi ka matikana na Yeso-Kilisito, Mombukwono-dosu.

Kaiko bukulikanaga ka busunzu ba Mutuu

¹ Bamamaki, makaiba bingbanganya nilo nakamubikya kye mibagatu Mutuu, mumbanzu ikaga kusili wa Mutuu ko ngbingo yi ninu aka no a mbeyi mino na obili.

² Likingyosi a be, muko wo vononi ninu ikaga wakikipikila na Mutuu ka obili kaki na mbunyaki ko ngbingo yi ninu muluku a mbeyi mino ka ma aka. Luki limoti, muluku kokwo, iba muko okulikonogini ka Mutuu mi nimo ikaga ndi mino wakikipila na iyi mo.

³ Kika kani muko ovyini bata ni mbunyaki a mbeyi ka ma aka, babikya be ogyi bilya. Luki limoti, mbunyaki kokwo iba okulikonogini ka Mutuu mi nimo a ndi mino wakikipikila. Kavye, bakabikyigu bata be ogyi bilya.

⁴ Bamamaki, a mudongoni begeyo ko bulya kunu, ibunu mokwoni ka nilo ondi Mutuu pisi kamatikana na nzayi ka Kilisito. Kinili, ibunu ma kuwa mukumbo ka muta wagogo, ninu barupisa ndi ka mbuku kye tabukutilyi Kunzi masolo nimo okwononi.

⁵ A beyo, wa tikaga ndi mino tanabye yigya ya nzayi, musasa manye nimo ikaga ndi pisi ka Mutuu agyaga ndi ligubo ka nzayi kusu yasi, anabukuta masolo, masolo mi nimo atitika ka kukwaku.

⁶ Luki limoti, mbiya wanu, tokulikonogoni kuwa ka Mutuu mi nimo. A beyo, tiitoni kuwa abe bamanda kabyenene na likpumuka li nilo a ndi na ibusu likpikila lo. Kinili, takwanana kuwa kagugubyo Kunzi na yigya yambiya pisi ka Limbengi-Lotu, kani kegu bata na yigya yandeli

βεγο ikpikaga mino ka Mutuu.

Ligubo la Mutuu

⁷ Tabikya se kuwa buni? Mutuu ni banye? Haaa! Gutugu iki aka. Luki limoti, Mutuu mo emibisa ndi be banye ni iki. A bego, nakakwananigu ndi kaiba ambe kaiko na musasa ko luki ka bengeni ni iki, kika ndi kani Mutuu kabikyagu be: «Wakikonitogu na musasa ko luki ka bengeni.»

⁸ Banye inisana ndi na ngala katukya ka mutuu, abukuta kuwa mobi masi ma musasa manye kuso ka imi. A bego, Mutuu kiki, banye kikigu bego.

⁹ Ka bundeli ndi, wa Mutuu kegu ndi mino, na ndi mubisi, luki limoti wa mutuu odoku mino, banye ipupiso,

¹⁰ imi nokwo. Kinili, mutuu nimo akwanana ndi ketika kaiko na obili, etika kuwa ndi ka kukwaku.

¹¹ A bego, banye inisana ndi no pisi katukya ka mutuu, ebo, emwisiso.

¹² Kinili, Mutuu a imu motu, makpumuka nimo atumbulaga a motu, mongbingbili na manza.

¹³ Kika kuwa bego, luki lanza li nilo akwananatu bata kemwisiso? Haaa! Gutugu iki yi aka. Luki limoti, banye ava ndi luki lanza li nilo, emwo. Ko pisi yi niyo, mutuu ewonisila ndi bingbanganya be banye kegu luki lanza. Kinili, banye itikitilaga kuwa ndi mino kaiko banye aka linganu.

Banye undungulyogoni bambanzu

14 A beyo, tibagatu ambe Mutuu andaga obili wa limbengi, luki limoti, imi na na nzuyi ya bupo, begoboni abe musunzu ka bunye.

15 A limbanga! Nakegu kotombisyo nilo nakagya! Nilo nakapa, nakegu kagya ilu, luki limoti, nilo nakamuya, ilu lo nakagya.

16 Kika kani nakagya nilo nakegu kapa, isi yi be nibini ambe Mutuu a manza.

17 Kinili, kegu bata imi no nakagya nilo, luki limoti a bunye nibo a kuso kami.

18 Nakaiba ambe likpamuka lanza kikogigu kuso kami, imi mutu wa nzuyi ya bupo. A beyo, na na musasa kagya bunza, luki limoti ngu yigya kegu.

19 A beyo, bunza nibo nakapa kagya, nakegu kagya, luki limoti bunye nibo nakegu kapa kagya, ifu bo nakagya.

20 Nakiko kagya nilo nakegu kapa, kegu bata imi no nakagya beyo, luki limoti a bunye nibo a kuso kami.

21 Kinili, nondungi ambe igyonosogo na imi be: niyo napaga kagya bunza, asi bunye aka bo ipupisogo kambwa kami.

22 Kuso wa limbengi kami bikpe, nogwaga magyagya na Mutuu ko Kunzi.

23 Luki limoti, na bata kaina ka nzuyi kami yasi mutuu magogo nimo akabumana na mutuu nimo tamanaga kami apaga. Mutuu mi nimo ebiso musunzu wa Mutuu ma bunye nimo a kuso kami.

24 Hebe! Ambe kumbu a yidingi na imi eee! Wani se no ekulaga ka nzuyi yi ni yina aketika ka kukwaku yina?

²⁵ Kunzi avi ibiba pisi ka Yeso-Kilisito nino Muhukuso kusu!

Kinili, na musunzu wa Mutuu ko Kunzi ko pisi ya yimibo kami, luki limoti, ko pisi ya nzuyi ya bupɔ, na musunzu wa bunye.

8

Kaiko na obili pisi ka Limbengi ko Kunzi

¹ Kuwa wa go wa, mungimbo kegu bata kugu ka batu nibo ba bumatikana na Yeso-Kilisito.

² A beyo, mutuu ma Limbengi-Lotu nimo apaga obili ka mutuu nino amatikana na Yeso-Kilisito, ukulogoni ka mutuu ma bunye na kukwaku.

³ Kunzi otulyosa ndi nilo Mutuu kakwananigu ndi kagya kye bupɔ ba nzuyi odukusoku ndi Mutuu mi nimo bipoli. Ko bulyo yitumba bunye, Kunzi ako ndi ngbanga wa bunye nibo ikaga ka nzuyi pisi katikoku Mikaki bikpe. Miki yi nino ibakuta ndi na nzuyi abe nzuyi ka batu ba bunye.

⁴ Kunzi agya ndi beyo kye obili kusu iki mudongoni beyo Mutuu abikyaga mino. Kuwa wa go wa, kegu bata yigya ya nzuyi yo ika katikpokyoniso, luki limoti niyo ya Limbengi-Lotu.

⁵ A beyo, batu nibo babyege musasa ma nzuyi, tamanaga kabu ikaga ka likpumuka li nilo aka lo. Luki limoti, nibo babyege musasa ma Limbengi-Lotu, tamanaga kabu ikaga goni ka likpumuka li nilo aka lo.

⁶ Wina se, tamanaga ya musasa ma nzuyi atikaga ka kukwaku, luki limoti, niyo ya Limbengi-Lotu atikaga ka obili na maziyo.

7 Batu niɔɔ basye limbengi ka musasa ma nzuyi ba bomuyoniso ko Kunzi. Bakagyagigu bata mutuu ko Kunzi, bakakwananigu gutugu kagya yi aka.

8 Batu niɔɔ babyege musasa ma nzuyi bakakwananigu kaponoso Kunzi.

9 Wina se, ibunu makabyegigu bata musasa ma nzuyi, luki limoti, mabyege kuwa musasa ma Limbengi-Lotu, kye Limbengi ko Kunzi a kusɔ kunu. Mumbanzu kiki na Limbengi ka Kilisito, iba kegu mutuu kaki.

10 Kika kani Kilisito a kusɔ kunu, gutugu nzuyi kunu kokwo ko bulya likpamuka la bunye, Limbengi-Lotu amapatu obili, kye Kunzi amuitisoni bongbingili.

11 Kika kani Limbengi ko Kunzi ninɔ apupisa ndi Yeso ka mbuku a kusɔ kunu, Kunzi ninɔ apupisa ndi Kilisito ka mbuku, amapatu goni obili ka nzuyi kunu ya kukwaku. Amapa obili yi ninɔ pisi ka Limbengi kaki nilo ikaga kusɔ kunu.

12 Kinili, bamamaki, ta na lubu, luki limoti kegu lubu wa nzuyi be kye tiki kagya musasa mi.

13 A beyo, makika kabye likpamuka la nzuyi, mokwatu. Luki limoti, makamwo yigya yanye ya nzuyi pisi ka Limbengi-Lotu, mikatu na obili.

14 Batu basi niɔɔ Limbengi ko Kunzi ukpoky-onisogo, ba bomiko Kunzi.

15 A beyo, Limbengi nilo miniso nolu, kegu limbengi la busunzu, kamutumisa bata na kubangaku. Luki limoti, a Limbengi-Lotu nilo amuitiso bomiko Kunzi, atikpamya kamaka Kunzi na liyu lapu be: «Aba! Baba!»

16 Limbengi ko Kunzi akatimibiso bingbanganya ka mambengi kusu be ta bomiko Kunzi.

17 Kika kani ta bomikaki, takwanana kuwa ndeke kalya lisimo nilo uwanyaga ndi batu kaki. Talya ndeke lisimo li nilo pa imoti na Kilisito. A beyo, takiko kaigyogyiso pa imoti na ibu, togulya ndeke ka ibiba pa imoti na ibu goni.

Ibiba niyo a ndeke kodoku

18 Nakaina ambe takakwananigu kokingyoso ibiba yi niyo a ndeke kodoku no kumbu niyo takalya mbiya wanu.

19 Makpamuka masi nimo Kunzi agya ndi, akabundaga na musasa kugbe ngbingo nino Kunzi uwonisila ndeke mino bomikaki bingbanganya.

20 A beyo, makpamuka masi nimo Kunzi agya ndi ogulyoni kusili wa mutuu ma makpamuka ma payaya. Kegu makpamuka mi nimo mo apa ndi, luki limoti Kunzi no obisa ndi kusili wa mutuu mi nimo. Wina se, mutamanagi a be:

21 lisyé limoti, Kunzi akulagatu ndeke makpamuka masi nimo agya ndi ka busunzu ba mutuu mi nimo apataga masi, kye ogulyi kuwa ka kulikanaga ya ibiba niyo ka bomiko Kunzi.

22 A beyo, takaiba ambe kadwe moni na bufwanu, makpamuka masi nimo Kunzi agya ndi akaigomisogo, animukana mazuzula abe muko yi nino muma ikaga kalya.

23 Luki limoti, kegu asi makpamuka mi nimo aka mo. Gutugu ibusu aka nibo tinisa ndi na Limbengi-Lotu abe talu-talu wa aperse ko Kunzi, tikaga goni kaigomisogo ka mambengi kusu.

Tikaga kabundila na musasa ambe Kunzi atiitisi bomikaki, atikalaga ka busunzu.

24 A beyo, toukoni, luki limoti pisi ka mutamanagi aka. Wakika kaina nilo wakatamanaga, iba kegu bata mutamanagi mo. Mutu tino no obisaga mutamanagi ko luki nilo a kuwa kaina?

25 Luki limoti, takika na mutamanagi ko luki nilo takegu kaina, isi yi be takabundilaga na limbengi linda.

26 A mudongoni begayo Limbengi-Lotu atisingyogo mino ka bapo. A beyo, takibigu kalumba beyo okwononi mino. Luki limoti, Limbengi-Lotu bikpe lo atilumbilyaga ka yigama niyo mumbanzu kakwananigu kozukogo pisi ka manzina.

27 Kunzi nino ibaga ka mambengi ka bambanzu, ibagatu nilo Limbengi-Lotu ikaga kapa kakunga. A beyo, Limbengi-Lotu ulumbilyaga batu ko Kunzi beyo Kunzi apaga mino.

28 Takaiba binza ambe ka makpumuaka masi, Kunzi ugiyiyaga bunza batu bi nibo bapaga. A batu bi nibo umakaga ndi kabyenene beyo osisilya ndi mino.

29 A beyo, batu nibo Kunzi upunaga ndi kambwa aka, ubisa goni ndi di kaika abe Mikaki. Kuwa wa go wa, Mikaki ika ndeke puta luga ka bamamaki budingi.

30 Batu bi nibo Kunzi upunaga ndi kambwa aka bo, umakaga ndi ni iyi goni. Nibo umakaga ndi, uitisa ndi ni iyi goni bongbingbili. Na nibo

uitisa ndi bongbingbili, upá ndi ni iyi goni ibiba kaki.

Budingi ba sipananiso ko Kunzi

³¹ Kabyenene na likpamuka li nili, tabikya kuwa bata buni? Kunzi kika ka mutili kusu, wani kuwa bata no akwanana katiikyonilyo?

³² Iyi, kakyagu ndi kapá Mikaki, luki limoti asuta ndi ka kukwaku ko bulya kusu basi. Atimimya kuwa bata liki makpamuka masi pa imoti na Mikaki?

³³ Wani no akwanana kausungulya batu nibo Kunzi upanaga? Gutugu mutu bemoti aka! A beyo, Kunzi no uitisa batu bongbingbili.

³⁴ Wani kuwa no akwanana kaubiso na mangimbo? Gutugu mutu bemoti aka! A beyo, Yeso-Kilisito okwa ndi, na bata opupa ka mbuku, ikaga wakiko ka kambanzikaniko ko Kunzi katilumbilya.

³⁵ Luki tino lo akwanana katigbonoso na sipananiso ka Kilisito? Ika se kumbu, ombombo, yigyogyiso, nza, yangya, lunga ikani kukwaku?

³⁶ Mudongoni beyo ikpikaga mino ka Mobiso ko Kunzi be:

«Bikaga kakisa masye masi katimwo ko bulya kaku, banatigya abe bakondolo nibo bikaga kainda kuko bingu.»

³⁷ Luki limoti, ka masi nimo ikaga katigya mo, tikaga botutungyo kugbe pisi ka nino atipa ndi.

³⁸ A beyo, nakaiba binza ambe likpamuka gutugu limoti aka, kakwananigu katigbonoso na sipananiso ko Kunzi: iki kukwaku, obili,

bamalaika, bangama, ngu, likpamuka la masye mi nima ikani likpamuka nilo okodoku,

³⁹ iki ngu ya kugu ikani niyo ya kusili, gutugu luki limoti aka nilo Kunzi agya ndi. Likpamuka gutugu limoti aka kakwananigu katigbonoso na sipananiso niso Kunzi atiwonisila ndi kuso ka Yeso-Kilisito Mombukwono-dosu.

9

Kunzi na batu nibo upunaga ndi

¹ Nakabikya lingunu kye na kuso ka Kilisito, nakegu kamubo. Liyu kami la kuso nilo Limbengi-Lotu okpokyonisogo, akemibiso bingbanganya be nakegu kabikya bongo.

² Nakalya kumbu yidingi pa imoti na yigyogyiso ka limbengi niyo kegu na mulibo.

³ A beyo, ko bulya livananza nilo nibukuta mino, napatu bi ambe Kunzi egbangi imi, nigbanana na Yeso-Kilisito ka pa kabu.

⁴ Ibu ni Bezaleli. Kunzi uitisa ndi bomikaki, uwonilisa ndi ibiba kaki, ako ndi liwai na ibu, upa ndi Mutuu, uwonilisa ndi beyo okwononi mino kabibiso, upa ndi bagume.

⁵ Ba ka livananza ka botitosu beyo ka Abalahamu, Isaka na Yakobo. Kilisito ibukuta ndi goni pisi ka nzuyi ka livananza li nilo goni lo, iyi nino a kugu wa masi, a Kunzi nino wa ibiba ka benze na benze! A asi beyo aka yo.

⁶ Kegu be kye agume ko Kunzi ogwa kawa ndi payaya. A beyo, kegu batu basi nibo bopupa ka livananza ka Bezaleli bo ba Bezaleli ba lingunu,

⁷ batu niᓃ ᓃopupa ka livananza ka Abalahamu bakegu basi bomikaki ba linguᓃu. A ᓃeyo, Kunzi abikya ndi Abalahamu ᓃe: «Nupá ndeke bomiki niᓃo nᓃwanyaga ndi pisi ka Isaka.»

⁸ Isi yi ᓃe, bomiko Kunzi ba linguᓃu kegu niᓃo ᓃibukuta ko pisi ya nzuyi, luki limoti, a asi niᓃo aka ᓃo ᓃibukuta pisi ka agame.

⁹ A ᓃeyo, agame yi a ndi ᓃe: «Nodoku ndeke ko ngbingo yi nimuna goni mu, Sala ika ndeke kani abukutini miki maluku yi.»

¹⁰ Kegu asi niyo aka yo, Libika ubukuta ndi bomiki baluku ᓃi ᓃaba ibu na titosu ᓃeyo ka Isaka.

¹¹⁻¹² Bomiki ᓃi niᓃo bakegu ndi mbeyi bakibukuta, kani bakanogyigu gutugu ᓃunza aka ikani ᓃunye, Kunzi abikya ndi Libika ko ngbingo yi ninᓃo aka nᓃo ᓃe: «Pata agugubyaga ndeke miki.» Agya ndi ᓃeyo kye otulyosi niᓃo a ndi ni obungusyogini kambwa. A ᓃeyo, Kunzi kupunagigu ᓃambanzu kanda yigya kabu, luki limoti, lipupuna kaki abyeneneye na molikoni kaki ku kabu.

¹³ Mudongoni ᓃegeyo ikpikaga mino ᓃe:

«Napa ndi Yakobo, luki limoti namuya Esau.»

¹⁴ Tabikya se kuwa bata ᓃuni? Ambe Kunzi kegu wongbingbili? A wongbingbili!

¹⁵ A ᓃeyo, abikya ndi Musa ᓃe: «Nika ndeke no kumbu ka mutu ninᓃo napa kaminyilya kumbu,

9:7 9:7 Wanda ka Mupunganagi 21:12. **9:9** 9:9 Wanda ka Mupunganagi 18:10, 14. **9:11-12** 9:11-12 Wanda ka Mupunganagi 25:23. **9:13** 9:13 Wanda ka Malaki 1:2-3.

nagyilya ndeke bunza ninɔ napa kagyilya bunza.»

¹⁶ A beyɔ, bunza ko Kunzi kandagigu nilɔ mambanzu apaga, ikani kekere kaki, luki limoti likramaka li nilɔ andi asi Kunzi aka mombukwana kumbu.

¹⁷ Kusɔ wa Mobiso Motu, Kunzi abikya ndi ngama wa Misili be: «Nɔpá ndi bungama kye nowonisili ngu kami pisi ku kaku na litombu lasi iba lino kami.»

¹⁸ Kinili, Kunzi ikaga na kumbu ka ninɔ apaga kaminyilya kumbu, otiwoso limbengi ka ninɔ apaga katiwoso limbengi.

Ngbuta no kumbu ko Kunzi

¹⁹ Wɛbikyatu yagɔɔ be: «Kika neki ni a beyɔ, ko bulya tino yɔ Kunzi o mino kauyoyiso bambanzu? A beyɔ, wani nɔ akwanana kagya dongoso na nilɔ akapa?»

²⁰ Luki limoti, iwe mutɔ tino se kuwa nɔ wakwanana kagya dongoso no Kunzi? Mbike ya tukuto akwananatu kamuusa muluka-bambike be: «Weluka ndi bene ko bulya iki?»

²¹ Muluka bambike akwanana kagya na tukuto beyɔ aka yɔ opo mino: akwanana kaluka na mabungu ma tukuto mimoti, mbike ya ligabu lapu ikani niyɔ ya ligabu kusili.

²² A mɔdongoni begyɔ ka niyɔ Kunzi agya ndi. Apa ndi kowonisilo ngbata kaki na kaibisikoso ngu kaki. Luki limoti, ubundilya ndi na limbengi linda, bambanzu nibɔ ngbata kaki akwanana

ndi kauipo na niḅo ḅakwanana ndi kogulya ka mungimbo.

²³ Apatu ndi goni kowonisilo ibiba kaki yidingi ka batu ḅagogo niḅo a na ibu no kumbu. Ubungusyaga ndi batu bi niḅo kambwa aka kogulya ka ibiba kaki.

²⁴ Batu bi niḅo ni ibusu. Katimakagagu ndi asi ibusu aka luga ka Bayuda, luki limoti luga ka batu bi niḅo ḅakegu Bayuda goni.

²⁵ A nilo Kunzi abikya ndi mudongoni beyo ikpikaga mino ka kitabu ka mugyalandu Jsia be:

«Batu bi niḅo ḅakegu ndi batu kami,

numaka ndeke ambe batu kami,

batu niḅo nakupagigu ndi,

numaka kuwa ndeke ambe batu kami bupaka.

²⁶ Ka pa niyo ḅubikya ndi mino be:

«Makegu batu kami,»

ḅumaka ndeke batu bi niḅo be bomiko Kunzi nino apaga obili.»

²⁷ Isaya apamikana ndi ko bulya bomikya Bezaleli: «Gatugu Bezaleli ḅakiko bi budingi abe mbumi ko libo lidingi, ḅakede aka luga kabu bo ḅinisana ndeke na muhukuso.

²⁸ A beyo, Mombukwono-dosu otulyasa ndeke ka obili, lasi nilo abikya ndi ni kolipyisigu.»

²⁹ Begoyo Isaya abikya ndi mino ka mambwa be:

«Mombukwono-dosu nino a no ngu yasi katisili ndi bomiki,

iba tiitoni kuwa abe gudfu wa Sodomu,

iba ta mudongoni abe gudu wa Gomolo.»

Muhukuso a pisi ka baya, kegu pisi ka Mutuu

³⁰ Tabikya se kuwa buni? Bevananza bayagogo bakegu ndi kakisa kaiko bongbingbili ko misa ko Kunzi. Wina se, Kunzi uitisoni kuwa bongbingbili pisi ka baya.

³¹ Luki limoti, Bezaleli ba ndi kapa kaiita bongbingbili pisi ka Mutuu, wina se, bakadwegu ndi mino.

³² Igyonosa ndi beyo ko bulya iki? Kye bakegu ndi kakisa bongbingbili ko misa ko Kunzi pisi ka baya, luki limoti ba ndi kasima be bika bongbingbili pisi ka yigyigilya. Basakaga ka «litalu nilo lisokisogo,»

³³ beyo ikpikaga mino be:
«Wikwe se, nakobiso ku ka gudu wa Siona litalu lisokisogo,
litalu la kugwisiso bambanzu.
Luki limoti, mutuu nino abailya litalu nilo, kikigu ndeke no suni.»

10

¹ Bomika-mamaaa, musasa ma limbengi kami na malumba kami ko Kunzi ko bulya ka Bayuda a ambe binisoni na muhukuso.

² A beyo, nakwanana kabikya bongbanganya ko bulya kabu ambe ba na kekele kugbe ko bulya ko Kunzi, luki limoti kekele yi kegu yimatikanaga na yimibo ya linganu.

³ Bakotombisyagu ndi beyo Kunzi uitisogo mino bambanzu batu bongbingbili ko misa kaki,

bikisilya ndi ni ifu bamombukwana-dabu fi pisi yi. Kuwa wa go wa, bakya ndi kabye pisi yi niyo Kunzi uitisaga mino bambanzu batu bongbingbili.

⁴ A beyo, Kilisito odwisoni Mutuu ka Musa ka mulifo, be kye batu basi nibo babaya biiti bongbingbili ko misa ko Kunzi.

Muhukuso a ka batu basi nibo babaya

⁵ A beyo, ko bulya kaiko ngbingbili ko pisi yigya Mutuu, Musa okpikaga ndi be: «Mutu yi nino agyaga mutuu iko na obili ko pisi yi.»

⁶ Luki limoti, nilo ibikya ndi ko bulya kaiko ngbingbili ka baya nili: «Wakimuusonitogu be wani no adaka kugu wa lisyey?» Isi yi be kasisoku Kilisito.

⁷ Wakimuusonitogu goni be: «Wani no osyo ka libye lodu ku?» Isi be kapupisoku Kilisito luga wa bamanda.

⁸ Luki limoti, Mofiso abikya be: «Likpumuka ko Kunzi a buwobi na iwe ka munoku kaku na ka limbengi kaku.» Likpumuka li nilo a mongoni ma baya nimo takakwaga.

⁹ Wakabikya bingbanganya ko misa ka batu basi be Yeso ni Mombukwono-dosu, wakabailya ka limbengi kaku be Kunzi apupisatu ndi ka mbuku, winisono na muhukuso.

¹⁰ A beyo, mambanzu kabailya ka limbengi, Kunzi aitisatu mutu wongbingbili, katambulaga goni bingbanganya na munoku kaki, inisono na muhukuso.

11 A beyo, Mobiso abikya be: «Mutu wasi nino abailya, kokwigu ndeke suni.»

12 Kinili, budididi kegu bata luga ka Bayuda na nibo bakegu Bayuda kye Mombukwana-dabu basi a bemoti. Upaga batu basi nibo bitatanaga na iyi makpamuka manzanza mudingi.

13 A beyo, Mobiso ko Kunzi akabikya be: «Mutu wasi nino itatanaga ndeke no lino ka Mombukwono-dosu inisanatu ndeke na muhukuso.»

14 Bitatanaga se kuwa na iyi liki kani bakabailiyagu? Babailya liki kani bakukanagu ndi mongoni kaki? Bukana liki kani bakubikyogigu mongoni kaki?

15 Na bata, babikyaga mongoni mi liki kani bakutikigu bambanzu kabikyaga? Beyo ikpik-aga mino be: «A magyagya mudingi kaumina bambanzu kodoku no mongoni manza!»

16 Luki limoti, kegu batu basi bo babailya ndi Mongoni Manza. A beyo, Isaya abikya ndi be: «Mombukwono-dosu, wani no abinikyana ndi kuu kusu?»

17 Kinili, baya odogoku pisi kaukana mongoni nimo bikaga kabikyaga, mongoni mi nimo ni kuu ya likpamuka ka Kilisito.

18 Luki limoti, nakauusa ambe: «Bayuda bakukanagu ndi kuu yi niyo?» Bukana ndi binza! Mobiso ko Kunzi akabikya be:

«Mayu ka bakukwa imukosa ndi ka obili wasi,

Munzina kabu adwe ku kwa ku ka mulibo ma
ɔbili.»

19 Nuusoku bata ambe: «Bezaleli
bakotombisyagu ndi?» Musa adikya ndi
kaubikya be:

«Namudukusoku ndeke batu ba imi na
livananza la payaya.

Namukondikosaga ndeke mambengi na
livananza nilo kegu na yimibo.»

20 Isaya ikpanda ndi goni kabikya be Kunzi
abikya ndi be:

«Batu bi nibo bakekisagigu ndi, beminoni,
Nipupisa ndi ka batu bi nibo bakemusogigu ndi
likpamuka.»

21 Luki limoti, ko bulya ka Bezaleli, abikya be:
«Masye masi, nunanilyaga ndi maboku
livananza nilo libuna muki na nilo la sili-sili.»

11

Kunzi kumbibagu ndi Bezaleli

1 Nakauusa neki be: Kunzi umbimboni batu
kaki? Haaa! Gutugu iki yi aka! A beyo, imi
mombukwana-daki na Muizaleli, ka livananza
ka Abalahamu na ko pigo ka Benyamini.

2 Kunzi kumbibagu ndi batu kaki nibo
ipunilyaga ndi kambwa aka. Mibatu nilo Mofiso
ko Kunzi abikya ko bulya ka fliya wa a ndi mino
kaigama kambwa ko Kunzi ko bulya ka Bezaleli
be:

3 «Hebeee, Mombukwono-dosu!
Bulumwisogini bogyalandu kaku, bupanza

gɔni bagɔgɔ ba bapere kaku. Notigolini kuwa imi mukaka aka, na ba gɔni kapa kemwo.»

⁴ Luki limoti, Kunzi asikisya ndi buni? Asikisya ndi be: «Nibuulyogi bi bambanzu elofu maɔiya na ika nibo bakobunigu bi moli kambwa ko kunzi nino lina be Bali.»

⁵ Mbiya wanu, a gɔni begyo, a tu na batu bacede nibo Kunzi upunogoni ndi ko bulya iziyo kaki.

⁶ Upunaga ndi pisi ka iziyo, kegu pisi ka yigya kabu. Kiki ndi beyo, iziyo ko Kunzi kigigu ndi iziyo ya lingunu.

⁷ Nilo a se kuwa kaibikya buni? Bezaleli bakinagu ndi nilo ba ndi kakisa, luki limoti batu bi nibo Kunzi upunaga ndi, binatu ndi ibu. Nibo bagogo basikana ndi, biita ndi na ma mapu.

⁸ A madongoni beyo Mobiso ko Kunzi abikya mino be: «Kunzi upa ndi limbengi liti. Kadwe na lisyeli nili, udulogoni miso kye bakinonitogu, udulaga motili kye bakukononitogu.»

⁹ Ngama Daudi abikyatu goni be:
«Malili ma bodumo kabu iiti kpaka ikani kuyaku,

kaugwisiso na kapra azabu.

¹⁰ Misa kabu opiyi bipi kye bakinonitogu bata, udidikiso gongu kabu bongbinga basi.»

¹¹ Na kuwa kauusa ambe: «Wa Bayuda basakaga ndi mino, bogwa kuwa ndi lingunu aka?» Haaa, kegu beyo! Luki limoti, pisi ka sakaga kabu, batu bagogo nibo bakegu Bayuda

11:4 11:4 Wanda ka 1 Bangama 19:18. **11:8** 11:8 Wanda ka Yigilya 29:3; Isaya 6:10.

binisana ndi na muhukuso. Kūwa wa, Bayuda bapunga ndi kaumina no misa mopi.

¹² Būnye ka Bayuda apá ndi izangia yidingi ya limbengi ka ɔbili, kugwaku kabu apá ndi goni izangia yidingi ya limbengi ka bevananza. A beyo, bayuda basi bakamigilya Kunzi ika kūwa bata izangiya yidingi kugbe!

Muhukuso ka batu nibo bakegu Bayuda

¹³ Mbiya wanu, nakamubikya ifunu nibo makegu Bayuda. Imi, na atutumbwa ka bevananza nibo bakegu Bayuda, nogwaga magyagya kugbe ka ligubo li nibo kami lo.

¹⁴ Kinili, na na mutamanagi kagya be bava-kukami bamuminilyi imi iba nuhukusogi bemoti-bemoti luga kabu.

¹⁵ A beyo, ngbingo yi nino Kunzi ute ndi mino Bayuda ka kpolo, Kunzi ukanana ndi na ɔbili. Ika se kūwa bunu wa bamigilyoku bata mino Kunzi? Ika kūwa abe batu nibo bokwaga ndi, bapungini bata ɔbili!

¹⁶ Bakapá Kunzi igbutu ya mukati niyo ya mambwa, mukati masi nimo otigolo ika kūwa makaki goni. Bakapá lyo ya ibukuso, tabi yi ika kūwa ya kaki goni.

¹⁷ Bezaleli ba abe ibukuso sa mizeituni niso Kunzi akogo ndi mino tabi yi. Iwe nino wa kegu Muyuda, wa abe mutabi ma ibukuso so tutu niso bokpokpisa ndi ka pa ya tabi niyo bakogo ndi yo. Wa kūwa goni iwe kanvinilya libo kotukyoku ko lyo ya ibukuso sa mizeituni si niso.

18 Kinili, wakinonitogu tabi niyo bakogo ndi yo payaya. Wakaibiba ko bulya iki? Kegu iwe no wolyolyisogo lyo, luki limoti lyo yo ulyolyisogo.

19 Wakwananatu yagogo kebikya be: «Bakogo ndi tabi yi niyo kye bekpokpisi kawa imi wa.»

20 A lingtonu. Bakogo ndi kye kegu ndi na baya. Iwe, wamukpakpa wa ko bulya baya. Wakibibonitogu, luki limoti wika na kubangaku.

21 A beyo, kika kani Kunzi kubibilagagu ndi Bayuda nibo ba abe tabi ya ibukuso niso sikuna, angenengene kawa iwe aka?

22 Winini beyo Kunzi owonisilo mino ko ngbinga bemoti bunza na diya kaki. A mudiya na batu nibo bogwo, a na bunza na iwe. Luki limoti, okwononi kaitikitilaga ka bunza ko Kunzi. Kiki beyo, bukotu goni iwe.

23 Kika kani Bayuda bosini busili-sili kabu, bukpokpisatu wa go wa ba ndi mino kambwa. A beyo, Kunzi a na ngu kaukpokpiso bata wa go wa ba ndi mino.

24 Iwe yi nino wa kegu Muyuda, wa abe mutabi ma ibukuso so tutu nimo bako ndi, bokpokpiso ka ibukuso sikuna, likpumuka li nilo kigyonosogigu. Bayuda ba abe tabi ya ibukuso sikuna. Kunzi akwanana neki bata kaukpokpiso ka ibukuso niso botukyoku ndi mino.

Livananza ka Bezaleli ahuka ndeke lasi

25 Bamamaki, nakapa kamumibiso dikidi yi niyi, iba makivonitogu abe batu ba kimibo kugbe: Batu bagogo luga ka Bezaleli bika ndeke ka busili-sili kadwe ku kwa ku batu bi nibo Kunzi upunaga ndi ka bevananza bayagogo binisana ndeke mino na muhukuso.

²⁶ Niyo a pisi yi niyo livananza lasi la Izaleli inisono ndeke mino na muhukuso beyo mobiso ko Kunzi abikya mino be: «Muhukuso otukyoku ndeke ka Siona, olimaga ndeke yigya yanye ka bomika Yakobo.

²⁷ Nagya ndeke na ibu agame yi nima, ngbingo yi nino nasukusaga ndeke mino banye kabu.»

²⁸ Bayuda biitoni bomuyoniso ko Kunzi kye bakya ndi Mongoni Manza. Likpamuka li nilo iitoni izangiya ku kunu batu ba bevananza bayagogo. Luki limoti, kabyenene beyo Kunzi upunaga ndi mino pisi ka batitabu, asyege limbengi kugu kabu aka.

²⁹ A beyo, Kunzi kapagigu luki mabengi maba, koyikosogigu tamanaga kaki kugu ka mutu nino ikaga kani apunogini.

³⁰ Ka bundeli ndi, makamukanagu ndi Kunzi. Mbiya wanu, Kunzi amukwilyoni kumbu kye Bayuda bakya ndi kamukana.

³¹ Na goni, mbiya wanu Bayuda bakya ndi kamukana Kunzi kye amukwilyi kumbu. Kuwa wa go wa, Kunzi akwanana goni kahukwilyo ibu kumbu.

³² A beyo, Kunzi uitisoni batu basi abe batu ba boloko ko bulya yikya kamukana, kye uwonisili ibu basi kumbu kaki.

Kunzi a mudingi kugbe

³³ Lingama ko Kunzi kegu no ngbimi! Yimibo na bagegele kaki kegu no kingyoso. Kegu na mutu yi nino akwanana kotombisyo tamanaga kaki ikani kaiba bopisi baya makpamuka kaki.

³⁴ Mudongoni beyo Mobiso abikya mino bingbanganya be:

«Wani nɔ iba tamanaga ka Mombukwono-dosu? Wani nɔ akwanana kapá mütíwí?»

³⁵ «Wani nɔ adíkyá ndí kapá luki, ðe kye ðakalyitɔ kumbuso yi?»

³⁶ A ðeyɔ, masi otukyoku kɛ kaki, masi a makaki na ko bulya kaki. Kunzi avi íbiba ka ðenze na ðenze! A ðeyɔ.

12

Ɔbílí wambíya kúso ka Yeso-Kilisito

¹ Bamamaki, kaina ðeyɔ Kunzi atikwilya mino kumbu, nakamúkunga ambe wipóni íbunu ðamombukwana-donu ko Kunzi abe aɸeɸe mubisi, ninɔ wotu na mubosilo Kunzi. Niyɔ a pisi ya lingɔnɛ niyɔ okwononi mino kabibiso Kunzi.

² Makobyenitɔgɛ yígya ya Ɔbílí yi nímɛ, luki limoti, musoni Kunzi kamuikoso na kamupá yimibo yambíya. Kɛwa wa gɔ wa, makwanana kotombisyo líkrɛmɛka lí nílɔ Kunzi apaga: líkrɛmɛka lanza, nílɔ abosilogo na nílɔ lanza kugbe.

³ Kabyenene na ðunza níɔ Kunzi egyílya, nakamúbikya íbunu ðasi ambe: mɛmbanzɛ gutugɛ ðemoti aka luga kunu kikonitɔgɛ na yíbiba kakitaga ðeyɔ okwononi mino. Luki limoti, wikoni na tamanaga niyɔ okwononi, kabyenene na baya niyɔ Kunzi apá ndí mütɛ yíkaka-yíkaka.

11:34 11:34 Wanda ka Isaya 40:13. **Yɔbɛ** 41:3.

11:35 11:35 Wanda ka

⁴ A бегы, та на нзүйи yimoti niyo a на mababa makpu. Luki limoti, libaba limoti-limoti a на ligubo kaki.

⁵ A mudongoni бегы, gutugu takika бudingi, та нзүйи yimoti aka kuso ka Yeso. Та бакизуконого basi па imoti abe mababa ма нзүйи yimoti.

⁶ Та на бареpe dididi nišo atipá yikaka-yikaka. Mutu kika на ареpe wa бугyalandu, okwononi agyi ligubo li nišo kabyenene на baya kaki.

⁷ Mutu wagogo kika на ареpe mugugubya бегени, ugugubyi. Nišo а на ареpe muwonisilo, okwononi owonisili.

⁸ Nišo а на ареpe mutumisa бегени mambengi, okwononi utumisi. Nišo а на ареpe wa sipasu, okwononi kapá на limbengi limoti. Nišo а на ареpe wa kwananaga бегени, unanagi на kekele на nišo usingyogo batu ба yangya, okwononi agyi на magyagya.

⁹ Sipananiso kikonitogu на kuboboku. Kyoni likpamuka lanye, migwinonogo на likpamuka lanza.

¹⁰ Ponononi luga kunu abe bomika-muko, magya kekele kobibisono.

¹¹ Wikoni batu бугya ligubo no ngu ni makegu babofu. Mugugubiyoni Mombukwono-dosu на kekele.

¹² Wikoni на magyagya ko bulya mutamanagi kunu, mika на limbengi linda ko ngbingo wa bukpeki-kpeki, wigwinonogoni на malamba.

¹³ Usingyoni bomomonu bakilisito nišo ба ka yangya, manutilya bobiko binza.

¹⁴ Hukungulyoni nišo bakamugyogyiso

¹ Mutu wasi okwononi kaubanga bangama kye bungama basi otukyogoku ko Kunzi. Batu basi nibo ba ka bungama Kunzi no ubisogo.

² Kinili, mumbanzu nino agyaga dongoso na bangama, agyaga dongoso ka nilo Kunzi omo. Batu nibo bagyaga beyo bimokyisiso ndeke ni ibu samombukwana-dabu ka mungimbo.

³ A beyo, batu nibo bagyaga bunza bakubangagigu bangama, luki limoti nibo bagyaga bunye aka bo bubangaga. Wapatu kaiko kani wakegu kaubanga bangama? Gya neki bunza, ngama ubibiso,

⁴ kye a ka ligubo ko Kunzi kaukpama kagya likpumaka lanza. Luki limoti, wakika kagya bunye, eee! Mubangatu kye akwananatu kaupá azabu. Iyi a ka ligubo ko Kunzi kowonisilo ngbuta ko Kunzi ka batu nibo bagyaga bunye.

⁵ Kinili, okwononi kaubanga bangama, kegu asi ko bulya yikya ngbuta ko Kunzi aka, luki limoti kye liyu kunu la kuso akamukpama kagya beyo.

⁶ Kinili goni makalyaga mino manzanza. A beyo, batu bi nibo bogyisisaga ligubo li nilo kye Kunzi no ubisa be bagyagi binza.

⁷ Mupóni mutu wasi nilo okwononi be bapí: kika manzanza, makalya, kika batakisi, muluwo, kika kabanga mumbanzu, mabanga, kika kabibiso, mabibiso.

Kaiko na sipananiso na bengeni

⁸ Makikonito no lubu ka mumbanzu gutugu bemoti aka, kiki asi sipananiso aka luga kunu.

Mutuu yi ninɔ upaga bɛngeni otulyosaga Mutuu masi.

⁹ A bɛyɔ, Mutuu nimo abikyaga bɛ: «Wakosyonitɔgɔ na muko ikani mbunya bɛngeni, wakamwonitɔ mambanzɔ, wakibonitɔgɔ, wakototoni-lyonitɔgɔ luki ka bɛngeni», na magɔgɔ masi amumukana ka mutuu mimoti aka bɛ: «Mupa wai-daku abe iwe mombukwana-daki yi.»

¹⁰ Mutuu yi ninɔ apaga wai-daki kagyilyigu bunye gutugɔ bumoti aka. Kinili, sipananisɔ otulyosaga Mutuu masi.

Wikoni bakitɔlya ka yigoku ka Yeso

¹¹ Gyoni bɛyɔ kye makaiba binza ambe ngbinga tino nɔ ta mino mbiya wanɔ: ngbingo muzuzuko itulyonini. A bɛyɔ, mbiya wanɔ, muhukuso a kɔwa buwobi na ifusu kakitaga ngbingo yi ninɔ tabailya ndi mino.

¹² Biti idukulogini, lisyɛ a buwobi katinikaga. Tosini neki yigya yanye yo biti, tava makpɔmuka ma lunga nimo bulananaga nomu na lisyɛ.

¹³ Tikini na yigya yanza niyɔ okwononi kaiko na lisyɛ. Tibuulyini ka mukɔɔɔɔ ma malili, ka libuma, ka bilya, ka makpɔmuka manyenyɛ, ka mosooni na ko misa mopi.

¹⁴ Luki limoti, wimokisyoni ɔbili wambiya kusɔ ka Mombukwono-dosu Yeso-Kilisito, ni makosigu bata likpɔmuka la nzuyi kamuluto kagya musasa ma nzuyi.

14

Makabisonito mumbanzu na mukombu

¹ Mutilyoni binza mutu nino a na buru ka baya ni makegu na ibu na bodongoso ka mutamanagi kaki.

² Mutu wagogo inaga pisi ka baya kaki be akwanana kalya malili masi. Luki limoti, mutu yi nino a na buru ka baya alyaga iyi asi mapaku aka.

³ Mutu yi nino alyaga iyi makpumu ka masi kokwononigu kamina payaya nino alyaga iyi mapaku aka. Na goni, nino alyaga mapaku kabisonito na mukombu nino alyaga makpumu ka masi, kye Kunzi atilyoni.

⁴ Iwe ni wani kabiso mugya-ligubo ka mutu wagogo na mungimbo? Mugya-ligubo yi nino kigwinonogo ka ligubo kaki ikani kasa, nilo andi mbukwaki aka. Luki limoti, igwinonogo ka ligubo kaki kye Mombukwono-dosu no a no ngu kamomoso.

⁵ Mutu wagogo inaga abe masye magogo mo a na izangiya kakitaga, luki limoti ka mutu wagogo, masye masi a mudongoni. Okwononi mutu yikaka-yikaka ibi binza ka limbengi kaki nilo akabailya.

⁶ Mutu nino obibisaga lisyε limoti kakitaga magogo, agyaga beyo ko bulya yipa Mombukwono-dosu ibiba. Mutu nino alyaga malili masi, agyaga beyo ko bulya yipa Mombukwono-dosu ibiba kye amigisyaga Kunzi ibiba ko bulya malili. Mutu nino alyaga

iyi mapaku aka agyaga beyo ko bulya yipá Mombukwono-dosu ibiba, iyi amigisya goni Kunzi ibiba.

⁷ A beyo, kegu na mutú gutugu bemoti aka luga kusu ninó a na ngu kugu wa obili kaki ka mombukwana-daki yi, kegu goni na mutú gutugu bemoti aka ninó a no ngu kugu wa kukwaku kaki ka mombukwana-daki yi,

⁸ takika na obili, a ko bulya yibibiso Mombukwono-dosu, takokwo, a ko bulya kabibiso iyi aka goni. Kinili, kika gutugu kani ta na obili ikani tokwini, ta mukumbo ka Mombukwono-dosu.

⁹ A beyo, Kilisito okwa ndi, opupo ka mbuku kye iki Ngama ka batú nibo bokwogoni na nibo ba bufisi.

¹⁰ Luki limoti, iwe, ko bulya iki yo wabisaga mino mamaku na mungimbo? Na iwe, ko bulya iki yo waminaga mino mamaku payaya? Ibusu basi tika ndeke ko ngbongu kambwa ko Kunzi.

¹¹ A beyo, Mobiso ko Kunzi abikya be:

«Imi, Mombukwono-donu, nakamubikya lingunu be:

batu basi bobuna ndeke moli kambwa kami, na ibu basi bebibisa ndeke.»

¹² Kinili, mutú yikaka-yikaka luga kusu ozukaga ndeke likpamuka kaki mombukwana-daki yi kambwa ko Kunzi.

Wakagwisisonito mamaku ka bunye

13 Tosini neki kobisono na mukombu luga kusu. Luki limoti, okwononi kagya be: Takagyi-lyonito mumbanzu likpamuka gutugu limoti aka nilo akwanana kasokisogo ikani kagwisiso.

14 Matikana kami na Mombukwono-dosu Yeso emibisoni binza be malili gutugu mimoti aka kegū ope. Luki limoti, mumbanzu kina be a ope, alya ka yakolyi aka, mutū yi ninō imokyini ni iyi aka ka bunye.

15 Wakika mutū wanye ko misa ka mamaku ko bulya malili nimo walyaga, wakegu na sipananiso. Wakoputikosonito baya ka mutū ninō Kilisito akwilyaga ndi ko bulya malili.

16 Kokwononigu be luki nilo a lanza ku kunu inisoni abe kika luki lanye ko misa ka batū bagogo.

17 A beyo, Bungama ko Kunzi kegū ko bulya malili ikani ko bulya luki limwo. Luki limoti, a ko bulya makpamuka nimo Limbengi-Lotu apaga: bungbingbili, maziyo na magyagya.

18 Mutū yi ninō agugubyogo Kilisito ko pisi yi niyo, ikaga mutū wanza ko misa ko Kunzi na ko misa ka bambanzu.

19 Kinili, tokisini na kekele likpamuka nilo a na izangiya ko bulya yipa maziyo, na nilo atihukwilya pisi katungbulanaga ka baya.

20 Makoputonitogu ligubo ko Kunzi ko bulya malili. A lingunu be takwanana kalya malili masi, luki limoti, kegū binza kalya luki nilo akwanana kagwisiso bengeni.

21 Kegū binza kalya makolo ikani kamwo vinya

na kagya makpɔmuka masi nimo akwanana kagwisiso mamaku.

²² Buulyogo tamanaga kaku mombukwana-daki ko bulya makpɔmuka mi nima kambwa ko Kunzi. Igyagya ka mutɔ nino kikogigu na botumo ka limbengi kani akapa kagya likpɔmuka!

²³ Luki limoti, Kunzi amakya ndeke ka mungimbo mambanzu nino akalya malili na botumo kye niyo akowonisilo be kegu wakamaga ka baya. Likpɔmuka lasi nilo kegu kotukyoku ka baya a bunye.

15

Togyogini nilo ubosilo goni bengeni

¹ Ibusu nibo ta bapɔpɔ ka baya, tokwononi kautungbulaga batɔ nibo ba na bɔpɔ ka baya. Tokowononigu kakisa nilo aka lo atibosilo.

² Okwononi be mutɔ yikaka-yikaka luga kusu akisi kaubosilo bengeni, kautungbulaga, na kaungotiso ka baya.

³ A beyo, Kilisito kakisagigu ndi nilo abosilaga ndi iyi mombukwana-daki. Luki limoti, igyonosa ndi beyo Mobiso ko Kunzi ikpiko mino be: «Kunziooo! Mosikoni nimo busikaga ndi, emigilyoku kuwa ndi imi.»

⁴ Masi nimo ikpikaga ndi ndeli ka Mobiso ko Kunzi, ikpikaga ndi kye atitiwi. Mobiso mi nimo atipaga limbengi linda, atitumisa mambengi bekye tiki na mutamanagi.

⁵ Kunzi nino apága limbengi linda na otu-miso mambengi, amupí yúkanana luga kunu mādōngōni beyo Yeso-Kilisito apaga mino.

⁶ Kwa wa gō wa, ibunu basi, mika kabibiso Kunzi, Abaki Mombukwono-dosu Yeso-Kilisito na liyū limoti.

Mongoni Manza a ko bulya ka batū basi

⁷ Tilyononi luga kunu kyē Kunzi avi ibiba mādōngōni begeyo Kilisito amūtilya ndi mino.

⁸ A beyo, nakamūbikya lingūnū ambe Kilisito odoku ndi kaiko mūgya-ligubo ka Bayuda kowonisilo lingūnū ko Kunzi pisi kautulyoso bagame nibo Kunzi upá ndi batitabū.

⁹ Odoku ndi gōni kyē batū bi nibo bakegū Bayuda babibisi Kunzi ko bulya limbengi kaki lo kumbu, begeyo Mōbiso abikya mino be:

«Kinili, nubibisaga ndeke luga ka batū nibo bakegū Bayuda, nimbilaga ndeke ko bulya ibiba yo lino kakū.»

¹⁰ Mōbiso abikyatu gōni be:

«Ibunu, batū nibo makegū Bayuda, gwoni magyagya pa imoti na livananza nilo Kunzi apānaga ndi!»

¹¹ Obikyoku bata be:

«Ibunu bevananza bayasi, mubibisoni Kunzi, ibunu batū basi, mubibisoni.»

¹² Mugyalandū Isaya abikya gōni be:

«Mūtū bemoti ka livananza ka Yesē* odokuto ndeke,

15:9 15:9 Wanda ka Mambū 18:50. **15:10** 15:10 Wanda ka Yigilya 32:43. **15:11** 15:11 Wanda ka Mambū 117:1. * **15:12** 15:12 Yesē: A ndi abaki Daudi.

amaga ndeke, alya bungama kugu wa
 bevananza,
 na bevananza bobisa ndeke mutamanagi kabu
 ku kaki.»

¹³ Kunzi ninu apaga mutamanagi, amutumisi
 na magyagya na maziyo ko bulya baya niyo ma
 noyu ku kaki, iba motumi na mutamanagi pisi
 ko ngu ya Limbengi-Lotu.

*Polo akabikyaga Mongoni Manza ka batu nibo
 bakegu Bayuda*

¹⁴ Bamamaki, imi bikpe nakaiba binza ambe
 ma batu banza kugbe, butumo na masi nimo
 okwononi be mibi, mibagatu kapánana mutiwi.

¹⁵ Luki limoti, namukpikilyagatu makpamuka
 mudingi ka balwa kami ni nakegu na
 kubangaku, kamutomosyo mutuu nimo mukana
 ndi. Nokpikaga ndi beyo ko bulya iziyo niyo
 Kunzi epa ndi,

¹⁶ kaika mugya-ligubo ka Yeso-Kilisito luga
 wa bevananza nibo bakegu Bayuda. Nakagya
 ligubo abe kumu ko Kunzi kabikyaga Mongoni
 Manza kaki, iba batu nibo bakegu Bayuda
 biiti apepe ninu abosilaga Kunzi, apepe ninu
 Limbengi-Lotu abubisoni bitu.

¹⁷ Kusu wa matikana kusu na Yeso-Kilisito,
 nakwanana neki kaibiba ko bulya ligubo nilo
 nakagyilya Kunzi.

¹⁸ A beyo, nakikpunda kabikya likpamuka, ika
 nilo aka lo Kilisito otulyosa ndi pisi ku kami kye
 batu nibo bakegu Bayuda bamibi Kunzi. Agya
 ndi nilo pisi ka manzina na yigya kami,

¹⁹ pisi ko ngu ya mokingyosi na makpɔmɔka mambanga-mbanga nimo nagya ndi ko ngu ya Limbengi-Lotu. Kinili, nabikyaga ndi Mongoni Manza ka Kilisito ka ba pa bayasi katukya ka Yelusalema na kadwe ka iwili ya Ililiko.

²⁰ Luki limoti, na ndi kapa kabikyaga Mongoni Manza asi ka bapa nibayo bakanukonigu mino mongoni ka Kilisito, kye nakegu ndi kapa kopika ka mubumbe ka mutu wagogo.

²¹ Nagya ndi mudo ngoni beyo Mobiso abikya mino be:

«Batɔ nibo bakabikyagagu ndi Mongoni kaki, baminatu ndeke,
a beyo, batɔ nibo bakukanagu ndi Mongoni kaki,
botombisyatu ndeke.»

Pɔlo a na tamanaga kaaga ka Luma

²² Ligubo lo Mongoni Manza lo ekringba ndi nganga bikyo kaında ku kunu ku.

²³ Luki limoti, mbiya wanu nomoni ligubo kami ka bewili bi nibayi. Kusɔ wa byanga budingi, nikaga na musasa kaında kamumina.

²⁴ Nabye banu ku, ngbingo yi nino nika banu mino kaında ka Isipanye. A beyo, na na mutamanagi kamumina wa nika banu mino kakitaga ku beyo. Togwa banu na ibunu magyagya ka masye makece. Na goni kapa ambe ipoponito banu ko bulya ligundu li nilo.

²⁵ Luki limoti, mbiya wanu, nakainda ka Yelusalema kagya ligubo pa imoti na batɔ ko Kunzi nibo ku beyo.

²⁶ A beyo, bakilisito ba iwili ya Makedonia na nibo ba Akaya buktononi bi, bumumula bangyo ko bulya ka batu ba yangya nibo ba luga ka batu ko Kunzi nibo ba ka Yelusalema.

²⁷ Buktononi bi ni ibu aka kaumumula bangyo bi nibo kye okwononi bi kagya beyo aka yo. A beyo, batu nibo bakegu Bayuda binisana ndi na muhukuso ko bulya ka Bayuda, okwononi neki be ibu busingyito goni Bayuda na mukumbo kabu.

²⁸ Wa nama banu mino kaupya bangyo bi nibo, nabye banu pisi ku kunu kaaga ka Isipanye.

²⁹ Nakaiba ambe wa nosila banu mino ku kunu ku, nadwe banu mutumo na bubunga ka Yeso-Kilisito bidu.

³⁰ Bamamaki, nakaitatanaga na ifunu ko lina ka Mombukwono-dosu Yeso-Kilisito, na ka sipananiso niso Limbengi-Lotu apaga ambe isingyoni ka lunga nibo no mino pisi ka malumba.

³¹ Ilumbilyoni ambe Kunzi ebuulyogito ka maboku ka bomuyoniso bo Mongoni Manza nibo ka Yudea, iba batu ko Kunzi nibo ka Yelusalema butilyito bangyo nibo nakainda na ibu.

³² Kwa wa go wa, Kunzi kapa, nadwe banu ku kunu ku, mutumo na magyagya bidu. Noyukuma banu mino yikedu luga kunu.

³³ Kunzi nino apaga maziyo iki pa imoti na ifunu basi. A beyo.

16

Polo akaumuusogo Bakilisito Baluma

¹ Namusilyi musali kusu beyo ka Foibe nino a mugya-ligubo ka kanisa ya Kenekulia,

² ambe mutilyoni binza ko lino ka Mombukwono-dosu, beyo okwononi mino kaugyilya batu ko Kunzi. Musingyoni ka masi nimo ika na nzoyi yi. A beyo, iyi obinikoni buti ka batu budingi gutugu imi aka mombukwana-daki yi.

³ Namuusogito Pelesila ibu na mbunyaki beyo ka Akila, ibusu na ibu ta bagya-ligubo ka Yeso-Kilisito.

⁴ Ba ndi buwobi kolumwogo ko bulya kami. Kegū asi imi aka no nakaumigisyo ibiba, luki limoti makanisa ma giyo ka batu nibo bakegu Bayuda bakagya begayo.

⁵ Numuusogito goni batu ba kanisa nibo bamumukanaga ka ndabu kabu. Namuusito wai-dami beyo ka Ipenetu nino a mutu wa mambwa ka baya mongoni ka Kilisito ka iwili ya Azia.

⁶ Namuusogito Malia nino amugugubya ndi kuge.

⁷ Numuusogito bava-kukami beyo ka Andoloniko na Yunia, nibo batigwi ndi na ibu ka boloko. Ba na ibiba yidingi luga ka batutumbwa, ibu goni bo biita ndi bakilisito kambwa kami.

⁸ Namuusito Apuliatu, wai-dami mupaka kuso ka Mombukwono-dosu.

⁹ Namuuso Ulubano, mugya-ligubo ka Kilisito pa imoti na ibusu, na Sitakisi, wai-dami mupaka.

¹⁰ Namuuso Apile, nino igwinanaga ndi ka baya. Numuusogo goni batu ba ndabu ka Alisitobulu.

11 Namuusito mamaki beyo ka Elodiyo. Nu-muusogo batu nibo babinikyana Mombukwono-dosu, nibo bikaga ka ndabu ka Nalukiso.

12 Namuusogito Tilifina ibu na Tilifusa. Boko bi nibo bagugubya ndi Mombukwono-dosu na kekele. Namuusogo goni wai-dami beyo ka Palusi, nino agyilya ndi goni Mombukwono-dosu ligubo na kekele.

13 Namuusito Lufu, nino mugya-ligubo walingunu ka Mombukwono-dosu na amaki. Iyi mama yi nino navaga goni abe mama aka bikpe.

14 Namuusito Asukilisito, Fuligo, Hime, Patuluba, Hima na bomomосу nibo ba pa imoti na ibu.

15 Namuusito Filologo na Yulia, Nilo na musali kaki, Ulipa na batu ko Kunzi basi nibo ba pa imoti na ibu.

16 Tilyononi, mopututonogo abe bomika-muko. Makanisa ka Kilisito masi amumuusogito.

Likpuma la mulibo

17 Ibunu bamamaki, nakamubikya ambe wiminyonito na batu nibo bakamakya yigbananaga, kye bakautumba bakilisito ko pisi ya fungbingbili, banagya di na nilo bamuwonisilya ndi. Makubyenitogu.

18 A beyo, inguo ya batu bi nibo bagegu kagugubyo Kilisito, Mombukwono-dosu, luki limoti bakogugubyo asi bamama kabu aka. Pisi ka munzina kabu mandenge-ndenge na ma kuboboku, bubobogo batu ba mambengi mopolu.

19 Batu basi bibagatu beyo ifunu mabangaga mino Mombukwono-dosu. Kinili, nakogwa magyagya ko bulya kunu. Nakapa ambe wikoni bagegele bugya likpumuka lanza, mika bakiminya kakya bunye.

20 Kunzi, nino apaga maziyo, aditagatu banu Abili kusili wa bakagba kunu. Iziyo ka Mombukwono-dosu Yeso-Kilisito iki pa imoti na ifunu.

21 Timotio, nino tagyaga na iyi ligubo amumuusito. Bava-kukami beyo ka Lukio, Yasoni na Sosipateli bamumuusogito goni.

22 Imi Telitio, nino nokpiki mobiso mi nima, namumuusito ko lino ka Mombukwono-dosu.

23 Gayo, nino etilyi bi ku kaki amumuusogito. Batu ba kanisa bamumukanaga ku kaki. Hasito nino obuulyogo buyi ba gudu amumuusito, gutugu momosu beyo ka Kwalatu.

[
24 Iziyo ka Mombukwono-dosu Yeso-Kilisito iki pa imoti na ifunu basi. A beyo.]

Bibiso ya mulibo

25 Tabibisini Kunzi! Iyi no akwanana kamungotiso ka baya, mudongoni beyo Mongoni Manza nimo nakabikyaga o mino kabikya. Pisi ka Mongoni Manza mi nimo nakabikyaga ko bulya ka Yeso-Kilisito, Kunzi ibisikosa ndi likpumuka li nilo a ndi la kisma katukya ka bundeli aka.

26 Luki limoti mbiya wanu, ipupisoni kuwa bingbanganya pisi ka mobiso ka Bogyalandu, Kunzi wa benze na benze oponi mutuu bekye

ḡevananza ḡayasi ḡabailyi, ḡagya mutuu mi nimo.

²⁷ Kunzi mukaka, mombukwana ḡugegele ḡasi avi ibiba pisi ka Yeso-Kilisito ka ḡenze na ḡenze! A ḡeyo.

AGUMƐ WAMBIYA

Lika: AGUMƐ WAMBIYA (New Testament+)

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Lika

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Oct 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

f796df90-b7da-5393-9b93-c756eba4e5d6